

Αθήνα 7.8.2015

ΚΩΣΤΑΣ ΒΙΡΒΟΣ « Εγώ δε ζω γονατιστός »

Ο ποιητής και στιχουργός Κώστας Βίρβος δε χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις. Για τη ζωή και τα έργα του μιλάνε οι σίχιοι του και η στάση ζωής του.

Γεννήθηκε στα Τρίκαλα στις 29 Μαρτίου 1926, φοίτησε στην Αναργύρειο και Κοργιαλένιο Σχολή Σπετσών μέχρι την έναρξη του πολέμου και αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Τρικάλων το 1943, οπότε ξεκίνησε να φοιτά στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Τότε ήταν που πέρασε και στις γραμμές της Εθνικής Αντίστασης. Τον Μάρτιο του 1944 τον συνέλαβαν.

Κάτι που ίσως να μην είναι γνωστό, ο Κώστας Βίρβος ήταν δημόσιος υπάλληλος και μάλιστα εφοριακός.

Από πολύ νωρίς ασχολήθηκε ως στιχουργός με το λαϊκό τραγούδι, χώρο στον οποίο διακρίθηκε από το 1950. Έχει γράψει πάνω από 2000 τραγούδια. Συνεργάστηκε με τους περισσότερους από τους κορυφαίους συνθέτες και ερμηνευτές του ελληνικού τραγουδιού.

Το πρώτο του τραγούδι που κυκλοφόρησε με τ' όνομά του ήταν το « Να το βρεις από άλλη » (1948) σε μουσική Απόστολου Καλδάρα με ερμηνευτές τη Σούλα Καλφοπούλου και τον Μάρκο Βαμβακάρη.

Είναι ο λαϊκός ποιητής που έγραψε χιλιάδες τραγούδια. Πολλοί από εμάς κι από εσάς ασφαλώς δεν θα ξέρετε ότι τα τραγούδια που έχετε αγαπήσει, έχετε τραγουδήσει, και για τα οποία έχετε συγκινηθεί, έχετε κλάψει, έχετε πονέσει, έχετε ελπίσει, νιώσατε δύναμη, υπερηφάνεια, είναι δικοί του οι σίχιοι.

Κάποιοι από τους σίχους του που έχουν μελοποιηθεί είναι οι εξής: «Καταχνιά», «Ρίξε μια ζαριά καλή», «Μια παλιά ιστορία», «Περιπλανώμενη ζωή», «Δε θέλω να μου δέσετε τα μάτια», «Ο αρκουδιάρης», «Ανέβα στο τραπέζι μου», «Γεννήθηκα για να πονώ», «Ζαΐρα», «Λίγα ψιχούλα αγάπης», «Πάρε τα χνάρια μου», «Το διαβατήριό», «Το κουρασμένο βήμα σου», «Φύγε κι άσε με», «Το καράβι», «Εγώ ποτέ δεν αγαπώ», «Είμαι ένα κορμί χαμένο», «Η σκιά μου κι εγώ», «Στις φάμπρικες της Γερμανίας», «Γιατί να γίνω μάνα», «Της γερακίνας γιός», «Κοιμήσου αγγελούδι μου», «Ένα όμορφο αμάξι με δυο άλογα», «Μακριά μου να φύγεις», «Νυχτερίδες κι αράχνες», «Στου Μπελαμή το ουζερί», «Πες μου γιατί», «Το ράκος», «Ο κυρ-Θάνος πέθανε», «Φύγε κι άσε με», «Εγνατίας 406», «Σάντα Μαρία», «Θαλασσόλυκος Νικόλας», «Θα κάνω ντου βρε πονηρή», «Λυπάμαι», «Σε ικετεύω», «Ψύλλοι στ' αυτιά μου», «Γιατί πονάς και βασανίζεσαι», «Τα χρυσά κλειδιά», «Γιατί θες να φύγεις», «Το κουρασμένο βήμα σου», «Σου 'χω έτοιμη συγγνώμη», «Άγια Κυριακή», «Ένας ξύλινος σταυρός», «Το παζάρι».

Δεν χρειάζονται πολλά λόγια για την αξία, το ήθος και την αγωνιστικότητα του Κώστα Βίρβου. Οι σίχιοι του μιλάνε κατευθείαν στην καρδιά μας.

«Της Γερακίνας γιός» Συνθέτης Βασίλης Τσιτσάνης

Ούτε στρώμα να πλαγιάσω,
ούτε φως για να διαβάσω
το γλυκό σου γράμμα
ωχ, μανούλα μου
καλοκαίρι κι είναι κρύο
ένα μέτρο επί δύο
είναι το κελί μου,

ωχ, μανούλα μου
Μα εγώ δε ζω γονατιστός
είμαι της γερακίνας γιος
τι κι αν μ' ανοίγουνε πληγές
εγώ αντέχω τις φωτιές
Μάνα μη λυπάσαι,
Μάνα μη με κλαις
Ένα ρούχο ματωμένο
στρώνω για να ξαποσταίνω
στο υγρό τσιμέντο
ωχ, μανούλα μου
Στο κελί το διπλανό μου
φέραν κάποιον αδελφό μου
πόσα θα τραβήξει
ωχ, μανούλα μου
Μα εγώ δε ζω γονατιστός...

Συνθέτης Χρήστος Λεοντής από το έργο «Καταχνιά»

ΚΑΤΑΧΝΙΑ (κατοχή – αντίσταση - απελευθέρωση) γράφτηκε από τον **ΚΩΣΤΑ ΒΙΡΒΟ** το 1944, «στην απομόνωση των κρατητηρίων της Ελπίδος 5, όπου οδηγείται μετά από βασανιστήρια, επειδή ως μέλος της ΕΠΟΝ, πιάνεται να γράφει στους τοίχους. Εκεί, την Πρωτομαγιά της ίδιας χρονιάς, μαθαίνοντας για τους διακόσιους που τουφεκίζουν στην Καισαριανή, γράφει τα «Δεν θέλω να μου δέσετε τα μάτια» και «Ένας ξύλινος σταυρός»... Αργότερα στο βουνό γράφει και τα υπόλοιπα... Για την εισαγωγή της «Καταχνιάς» που λέει «Κλαίνε θρηνούνε τα βουνά», εμπνέεται από το αντάρτικο τραγούδι «Βαριά στενάζουν τα βουνά»...»

Κλαίνε θρηνούνε τα βουνά
κλαίνε θρηνούν οι κάμποι
ήρθε σκλαβιά πικρή σκλαβιά
πλάκωσε μαύρη καταχνιά
κι ο ήλιος πια δεν λάμπει

Η μπότα του κατακτητή
παντού τη φρίκη απλώνει
κι όπου πατεί κι όπου πατεί
χορτάρι δε φυτρώνει.
Μα στην καμένη τούτη γη
θ' ανθίσουν πάλι οι κλώνοι
για να λαλεί τ' αηδόνι.

Μέσα απ' τη στάχτη τη βαθιά
μια σπίθα θα πετάξει
σε πολιτείες και χωριά
και θα γενεί τρανή φωτιά
που τη φωτιά θα κάψει.

Πείνα

Δε βρήκα πουθενά ψωμί
και σπίτι πώς να πάω
θα με πληγώσει μια φωνή
πατέρα μου πεινάω.

Απόψε το παιδάκι μου
θα γείρει πεινασμένο
και τον πατέρα του θα δει
πρώτη φορά κλαμένο.

Να μαραθείς βλαστάρι μου
ποτέ δε θα σ' αφήσω
και με το αίμα της καρδιάς
εγώ θα σε ταΐσω.

Τι κι αν με ρίξεις στο κελί

Τι κι αν με ρίξεις στο κελί
που έχει πάντα βράδυ
έχω δυο μάτια στη ψυχή
που σκίζουν το σκοτάδι.

Δεν μπορούν οι αλυσίδες,
να μου δέσουν τις ελπίδες.

Τι κι αν μου δέσεις το κορμί
και τα δικά μου χέρια
έχω ψυχή όπου πετά
ως τ' ουρανού τ' αστέρια.

Τι κι αν μ' αφήσεις νηστικό
τι κι αν με βασανίσεις
της λευτεριάς το όνειρο
ποτέ δε θα μου σβήσεις.

Δεν θέλω να μου δέσετε τα μάτια

Δε θέλω να μου δέσετε τα μάτια
τον ήλιο π' ανατέλλει να χαρώ
κι αν κάνετε τα στήθια μου κομμάτια
εσείς πεθαίνετε και όχι εγώ.

Δε θέλω να μου δέσετε τα μάτια
δεν σκιάζομαι τα βόλια τα σκληρά,
πηγαίνω στα ουράνια παλάτια
να στείλω στους ανθρώπους τη χαρά.

Γραφειοκρατία, με τον Χρήστο Λεττονό το 1976 (επίκαιρο – διαχρονικό)

*Χρώσταγα στο κράτος δυο χιλιάδες φόρους
Και στα δύο χρόνια έγιναν οκτώ
Βάλε και τους τόκους, βάλε δικηγόρους
Έφτασε το χρέος στις εξηνταοκτώ.
Κι αλά ούνα αλά ντούε αλά τρε
Υποθηκεύουνε το σπίτι μου αδελφέ.
Χτύπαγαν καμπάνες για την εκκλησία
Μέρα της αγάπης, μέρα Κυριακή
Στο δικό μου σπίτι μαύρη απελπισία
Ήρθαν οι κλητήρες οι δικαστικοί.
Κι αλά ούνα αλά ντούε αλά τρε
Μου το πήρανε το σπίτι αδελφέ.*

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΑΝΤΑΖΗ ΕΥΜΟΡΦΙΑ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΑΝΑΗ